

Pol ndê bapia têtj lau Galasia-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Aposel Pol to bapia dindec têtj lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo gameñ Galesia-nga. Muñ-nga iñ dau kêsêlêñ tòm malac ma hoc ñawaê ñayham asê têtj lau Galesia-nga, dec lau sic hu sêkêñ whiñ Yisu (Apo 13:14-14:23).

Tiñambu lau Israel-nga ñatô sêhóc asê gôlôwac dabuñ Galesia-nga, ma sêñsôñ lau sêkêñ whiñ Yisu-nga si gauc pi lêtj sêti lau gitêñ yêc Anötö añgô-nga. Ñac lau nañ sêsap lau Israel-nga si sakiñ akwa dôn, ma sêkac lau Galesia-nga bu sêñkuc pwac sêsê laungac si ñamlic ñatô su-nga, ma sêsôc Moses ndê yomsu hoñ ñapu. Ñac sêsôm bu lau sêkêñ whiñ Yisu-nga nañ lau Israel dom, nañ bu sêkôm bocdinañ dom, dec oc tòm dom bu Anötö kôc ñac sa me lic ñac bu lau gitêñ. Ma lau dau sêpu Pol ma sêsôm bu iñ aposel ñandô dom, ñahu bu iñ kac lau gameñ apa-nga bu sêñkuc Israel si sakiñ akwa dom.

Tu dinañ-nga Pol to bapia dindec tu bu whê dau sa bu iñ aposel ñandô, nañ Yisu Kilisi lu Anötö sêñyalij iñ sa (1:1), ma gêm mêtê tòm Yisu dau hoc asê têtj iñ (1:12). Ma iñ bu puc lau sêkêñ whiñ-nga dôn bu sêsôc lau tasañ dinañ si yom ñapu dom. Iñ sôm bu ñawaê ñayham

tigeŋ iŋ yom ŋandô, ma ŋawaê dau tôc asê tiawê bu lau sêti lau gitêŋ tu ŋac si sêkêŋ whiŋ-ŋga, ma tu sêŋkuc yomsu-ŋga lec dom. Yêc lôcwha 5 - 6 iŋ to yom ŋatô tu bu puc lau dôŋ bu sêkêŋ whiŋ ŋaŋga, sêsap mêtê atac whiŋ-ŋga dôŋ, ma sêpiŋ dau dôŋ ŋapep. Lau naŋ Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac, naŋ oc sêhu mêtê sac siŋ, ma sêkôm mêtê ŋayham eŋ (5:16-26).

Pol ndê yom ŋamata-ŋga

¹⁻² Aô Pol, ma asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ aô, ato bapia dindêc têŋ Kilisi ndê gôlôwac dabuŋ hoŋ yêc gameŋ Galesia-ŋga. Aô gati ƚapotel magoc ŋamalac daŋ kêyaliŋ aô sa, me lau toŋ daŋ sêŋkiŋ aô bu wati aposel dom. Mba. Yisu Kilisi lu iŋ Damba Anötö naŋ uŋ iŋ sa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ dec sêŋyaliŋ aô sa ti sêŋkiŋ aô. ³ Mwasiŋ ti yom malô têŋ mac akêŋ yac neŋ Damaŋ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. ⁴ Yisu kêŋ dau mbac ndu tu yac neŋ sac-ŋga, bu êŋgaho yac su yêc mêtê sac naŋ gêm nom dindêc ahuc. Lêŋ dau Damaŋ Anötö gauc gêm tidôŋ ma tac whiŋ bu Yisu kôm ŋandô sa. ⁵ Bocdinaŋ datoc Anötö ndê waê sa tôm têm sambob dandic ŋawaê. Yomandô!

Pol kêŋ puc lau bu sêŋkuc ŋawaê ŋayham tigeŋ

⁶ Tu Kilisi-ŋga dec Anötö kêmwasiŋ mac, ma kêgalêm mac sa ati iŋ ndê lau. Magoc ŋagahô eŋ, mac ahu iŋ ti ŋawaê ŋayham naŋ aposel sem, naŋ siŋ, ma aŋkuc yom wakuc. Mac nem lêŋ dinaŋ kôm aô gahêdaêŋ. ⁷ Yom naŋ mac

aŋkuc, naŋ yom ŋandô dom. Mboe lau ŋatô sêŋsôŋ mac nem gauc ma sêŋsahê bu sêŋsôŋ ŋawaê ŋayham pi Kilisi whiŋ. ⁸ Aŋgô su naŋ! Yac dauŋ me aŋela undambê-ŋga daŋ, me asa bu têtŋ mac meŋ ma nem mêtê wakuc, naŋ so mêtê naŋ muŋ-ŋga yac ahoc asê têtŋ mac, naŋ oc tap Anötö ndê atac ŋandê sa. ⁹ Aêc! Yac asôm su, ma aö wasôm tiyham. Asa naŋ bu hoc mêtê asê têtŋ mac naŋ so yac lau aposel mba mêtê naŋ mac akôc sa su, naŋ oc tap Anötö ndê atac ŋandê sa.

¹⁰ Mac gauc gêm sake? Aö gato yom dindec tu bu lau sêlic aö ŋayham ma sêmpiŋ aö-ŋga, me tu bu Anötö lic aö ŋayham-ŋga? Aŋgô! Aö bu wakôm tu ŋamalac-ŋga, dec aö Kilisi ndê ŋgac akiŋ dom.

Pol whê sa bu iŋ Anötö ndê aposel ŋandô

¹¹ O asidôwai, aö bu wawhê sa têtŋ mac bu mêtê naŋ gahoc asê têtŋ mac, naŋ ŋamalac si yom dom. ¹² Bu ŋamalac daŋ kêtŋ têtŋ aö me kêdôhônŋ aö dom, magoc Yisu Kilisi hoc asê têtŋ aö. ¹³⁻¹⁴ Mac aŋgô aö ŋawaê su, dec aŋyalê bu muŋ-ŋga lê aö gam akiŋ Anötö kakuc lau Israel-ŋga si sakiŋ akwa. Aö gasa ŋac si lêtŋ dau gahôc gêlêc ŋac si daêsam naŋ si yala gitôm aö neŋ. Ma gayêm dauŋ su tu waŋkuc abañi Israel-ŋga si ŋagôliŋ. Ma mac aŋgô bu aö gakêtŋ kisa ŋaŋga têtŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ naŋ sêkêtŋ whiŋ Yisu, ma gakôm bu wasêŋ ŋac su. ¹⁵ Magoc Anötö kêyalinŋ aö sa gwananŋ su, têtŋ têtŋ aö gambo dinaŋ atac ŋalôm eŋ, ma tu iŋ ndê lêtŋ êmwasiŋ

lau-nga dec kêgalêm aö sa bu wanem aking in. Ma tiŋambu in gêlic ŋayham ¹⁶ bu hoc in ndê Atu Yisu asê têt aö, tu bu wasôm in ndê ŋawaê ŋayham asê têt lau naŋ lau Israel dom. Têt dinaŋ aö gasôm yom gawhiŋ lau ŋatô dom. ¹⁷ Ma aö gapi Jerusalem bu walic lau naŋ sêti aposel sêmuŋ aö, naŋ dom. Mba. Aö gatêt gameŋ Arabia-nga ga, ma tiŋambu gambu gatêt malac Damaskas. ¹⁸ Aö gambo malac dinaŋ yala tö su, goc gapi Jerusalem ga bu walic Pita, ma gambo gawhiŋ in tôm bêc 15. ¹⁹ Aö galic Pômdau asi Jems, magoc galic aposel ŋatô dom. ²⁰ Aö wasôm yêc Anötö aŋgô-nga bu yom naŋ kwahic dec gato, naŋ yom tasaŋ dom. ²¹ Tiŋambu aö gatêt gameŋ Siria ma Silisia-nga ga. ²² Gôlôwac dabuŋ gameŋ Judia-nga naŋ sêkêt whiŋ Kilisi, naŋ sêlic aö aŋôŋ andô dom. ²³ Magoc sêŋgô ŋawaê pi aö bocdec bu, “Ŋgac naŋ muŋ-nga kêt kisa têt yac, kwahic dec kôm gwelen ma gêm mêtê pi lêt dakêt whiŋ-nga naŋ muŋ-nga in kôm bu seŋ su.” ²⁴ Bocdinaŋ sêmpiŋ Anötö tu in gêm aö kwi-nga.

2

Lau aposel Jerusalem-nga sêkôc Pol sa

¹ Yala 14 giŋga su goc gapi Jerusalem ga tiyham, ma gakôc Banabas lu Taitus sêwhiŋ aö. ² Anötö dau hoc yom daŋ asê têt aö ma kac aö, dec gapi Jerusalem ga têt ndoc dinaŋ. Ma ŋawaê ŋayham naŋ gahoc asê têt t̄lau gameŋ apa-nga, naŋ aö gawhê sa yêc Jerusalem. Aö

gawhê sa têtj lau honj dom, magoc gawhê sa têtj lau sêkêj whiŋ-ŋga si lau bata. Aö gatec bu lau sêpu gwelenj naŋ gakôm, me sêsôm bu aö gakôm ŋambwa, ma tu dinaŋ-ŋga dec gawhê dauj sa têtj ŋac lau dau. ³ Ŋac sêŋyalê bu Taitus naŋ whiŋ aö têtj têtj dinaŋ, iŋ ŋgac Grik-ŋga. Magoc sêkac yac bu asê iŋ ndê ŋamlic ŋatô êŋkuc lau Israel-ŋga si pwac naŋ dom.

⁴ Yom honj dinaŋ hóc asê, ŋahu bu lau ŋatô sêŋsau bu sêti yac mba asidôwai ma sêmenj sêmbô sêwhiŋ yac bu sêtip lêtj ti sakiŋ naŋ yac andôhônj têtj lau gameŋ apa-ŋga. Yisu Kilisi kêgapwêc yac su yêc sakiŋ yomsu-ŋga, magoc ŋac lau tasaŋ dinaŋ sêkôm bu sêkac yac kwi ma aŋkuc lêtj yomsu-ŋga tiyham atôm lau akiŋ ŋambwa. ⁵ Tigeŋ yac alhac ŋaŋga ma asôc ŋac ŋapu daŋ dom, ŋahu bu yac atac whiŋ bu mac lau Galesia-ŋga aŋyalê yom ŋandô pi ŋawaê ŋayham, ma asap dôŋ ŋapaŋ.

⁶ Aö kayalê bu Anötö toc ŋamalac daŋ sa hóc gêlêc daŋ su dom. Tu dinaŋ-ŋga dec gahêgo dauj dom têtj ndoc naŋ gawhê dauj sa têtj lau naŋ gôlôwac dabuŋ Jerusalem-ŋga sêtoc sa sêti ŋac si lau bata. Ma ŋac sêsôm yom daŋ bu sêmatôc ŋawaê ŋayham naŋ gam yêc lau apa si gameŋ, naŋ dom. ⁷ Mba! Ŋac sêlic bu Anötö kêŋ ŋawaê ŋayham sip aö amaŋ bu wahoc asê têtj lau naŋ lau Israel dom, tôm iŋ kêŋ sip Pita amba bu hoc asê têtj lau Israel-ŋga. ⁸ Bu Anötö kêŋ ŋaclai têtj Pita ma kêyaliŋ iŋ sa ti lau Israel-ŋga si aposel, ma kêŋ ŋaclai têtj aö

bocdinaŋ, ma kêyaliŋ aö sa gati lau gameŋ apa-ŋga si aposel. ⁹ Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga yêc Jerusalem sêtoc Jems, Pita ma Jon sa sêti ŋac si ŋagôlôn. Ma têtŋ ndoc lau tö dinaŋ sêlic bu aö gatap Anötö ndê mwasiŋ sa su, dec sêkam alu Banabas tu bu sêtôc asê bu ŋac sêkôc alu ti alu mba yom sa. Ma ŋac si ŋalôm pitigeŋ bu yac akôm gweleŋ ŋawaê ŋayham-ŋga awhiŋ lau gameŋ apa-ŋga, ma ŋac sêkôm sêwhiŋ lau Israel-ŋga. ¹⁰ ŋac sêndac gêŋ tigeŋ, naŋ bu yac gauc nem ŋac si lau naŋ sêpônnda dau. Ma gêŋ dau aö gauc gêm tidôn su bu wakôm.

Pol sôm Pita yêc malac Antiok

¹¹ Tiŋambu aö gambo malac Antiok, ma Pita meŋ mbo malac dau whiŋ. Magoc malô aö galic yêc awê bu iŋ kôm gêŋ daŋ, naŋ so yom ŋandô ŋawaê ŋayham-ŋga. Ma tu dinaŋ-ŋga dec aö gasôm yom sêmbalaŋ-ŋga solop têtŋ iŋ. ¹² Bu têtŋ ndoc iŋ hóc asê Antiok tiwakuc, naŋ iŋ kôm mêtê solop. Iŋ ndôc ti gêŋ gêŋ whiŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ lau Israel dom, dec tôtec asê bu iŋ hêgo dau tu Moses ndê yomsu-ŋga dom. Magoc tiŋambu lau Israel-ŋga ŋatô naŋ sem gweleŋ sêwhiŋ Jems, naŋ sêhóc asê malac Antiok. Pita kêyalê bu ŋac sêsap Moses ndê yomsu dôŋ ma ŋac bu sêkac lau gameŋ apa-ŋga bu sêŋkuc lau Israel-ŋga si t̄pwac sêse laungac ŋamlic ŋatô su-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ tôtec dau ma kêdahiŋ dau su yêc lau naŋ lau Israel dom. Iŋ ndê lêtŋ dau iŋ lêtŋ giso. ¹³ Ma lau sêkêŋ whiŋ-ŋga Israel-ŋga ŋatô naŋ sêmbo malac Antiok, naŋ sêŋkuc iŋ ma sêsa lêtŋ tasan

dinaŋ sêwhiŋ, e lêt dau hê Banabas kwi whiŋ.
¹⁴ Têt ndoc aô galic bu ŋac si mêtê dau so yom
 ŋandô ŋawaê ŋayham-ŋga, dec gasôm yom têt
 Pita yêc ŋac hoŋ aŋgô-ŋga bocdec bu, “Am
 ŋgac Israel-ŋga, magoc têt ndoc am mwen hôt
 asê malac Antiok, naŋ am mbo whiŋ lau naŋ
 lau Israel dom, ma hêgo daôm tu Israel-ŋga
 si yomsu-ŋga dom. Magoc malô am kac nem
 ŋalôm kwi ma kôm gitôm am gêlic Moses ndê
 yomsu gitôm gêt atu, ma hu lau dau siŋ ma
 mbo ahê ŋac. Bocke? Kwahic dec am bu kac
 lau gameŋ apa-ŋga bu sêsôt lau Israel-ŋga si
 ŋagôliŋ ŋapu, a?”

*Lêt tigen yêc bu dati lau gitêt, naŋ dakêt
 whiŋ*

¹⁵ Ma aô gasôm têt Pita, “Yac lau Israel-ŋga
 êlêmê dasam lau gameŋ apa-ŋga bu lau sac,
 bu ŋac sêt kuc Moses ndê yomsu dom. Magoc
 hêclu neŋ ŋahu yêc lau gameŋ apa-ŋga dom.
 Mba. Dinaŋi sêkôt hêclu dambo lau Israel-
 ŋga naŋ dakôt Moses ndê yomsu, naŋ ŋalôm.
¹⁶ Magoc yac taŋyalê su bu ŋamalac daŋ oc ti
 ŋamalac gitêt yêc Anôtô aŋgô-ŋga tu iŋ kêt kuc
 lêt yomsu-ŋga dom. Mba, oc tôm dom. Magoc
 tu ŋamalac daŋ kêt whiŋ Yisu Kilisi-ŋga, dec
 Anôtô gêlic iŋ bu ŋamalac gitêt. Seŋ tigen
 dinaŋ gic lau hoŋ ŋawaê, yac lau Israel-ŋga,
 ma lau gameŋ apa-ŋga boc-dinaŋ. Taŋkuc lêt
 dakêt whiŋ Yisu Kilisi-ŋga tu bu dati lau gitêt
 tu lêt dinaŋ-ŋga, ma tu taŋkuc lêt yomsu-ŋga
 lec dom.”

¹⁷ Kwahic dec yac taŋkuc lêŋ dakêŋ whiŋ Kilisi-ŋga tu bu dati lau gitêŋ-ŋga. Mboe lau ŋatô oc sêsam yac bu lau sac tu yac taŋkuc lêŋ yomsu-ŋga tiyham dom. Magoc yac oc dasôm sake? Lêŋ dakêŋ whiŋ Kilisi-ŋga kêŋ ŋasawa têtŋ yac tu dakôm sac-ŋga, a? Aö wasôm, mba andô! ¹⁸ Muŋ-ŋga aö kasahê bu wati ŋgac gitêŋ tu kakuc yomsu-ŋga, magoc kwahic dec gahu lêŋ dau siŋ su. Aö bu wambu wandi wasôc yomsu ŋapu tiyham, dec oc tôc gêtŋ tigeŋ asê têtŋ aö, naŋ bu aö ŋgac kagilì yomsu-ŋga. ¹⁹ Bu sakiŋ yomsu-ŋga tôc asê têtŋ aö bu gawêkaiŋ seŋ wambac ndu-ŋga, ma bocdinaŋ dec aö taŋkwê lêŋ yomsu-ŋga bu nem aö sa tiyham lec dom. Yomandô. Aö gahu lêŋ yomsu-ŋga siŋ, tu bu wanem akiŋ Anötö tôm aneŋ bêc hoŋ wambo taŋli-ŋga. Anötö dau piŋ aö dôŋ gam damiŋ Kilisi gitôm gambac ndu pi a gicso dau gawhiŋ iŋ. ²⁰ Ma kwahic dec aneŋ ŋahu gambo taŋli-ŋga sip aö dauŋ dom, magoc gambo taŋli tu Kilisi naŋ tisa mbo tali tiyham ma mbo aneŋ ŋalôm naŋ-ŋga. Ma tôm bêc hoŋ naŋ wambo taŋli wambo nom lec, naŋ wasa lêŋ tigeŋ bocdec bu, wakêŋ whiŋ Anötö Atu naŋ tac whiŋ aö ma kêŋ dau tu aö-ŋga. ²¹ Aö galic Anötö ndê mwasiŋ gitôm gêtŋ ŋambwa dom. Mba. ŋahu bu ŋamalac daŋ gitôm dom bu ti ŋamalac gitêŋ tu iŋ kêkuc yomsu-ŋga. Bu bocdinaŋ, dec Kilisi ndê mbac ndu naŋ oc ŋahu mbasi.

3

Lên yomsu-nga ma lên dakên whiŋ-nga

¹ O mac lau Galesia-nga, mac lau gauc mba. Yac awê yom hoŋ pi Yisu Kilisi sa yêc awê têt mac, e tòm mac daôm tanôm alic iŋ mbac ndu pi a gicso dau. Magoc asa dec meŋ ma kênsôn mac nem gauc? ² Aô bu wakên gêndac têt mac pi yom tigeŋ bocdec bu, mac aŋkuc yomsu dec Anötö kêŋ Ŋalau Dabuŋ têt mac, me mac akên whiŋ ŋawaê ŋayham pi Kilisi, naŋ mac aŋgô su, dec iŋ kêŋ Ŋalau têt mac? ³⁻⁴ Bocke ma kwahic dec mac nem gauc tisac? Têt ndoc mac akên whiŋ tiwakuc, naŋ mac asa nem lên ti Ŋalau Dabuŋ ndê ŋaclai, ma ahu lên yomsu-nga siŋ. Tu dinaŋ-nga lau naŋ sêsap yomsu dôŋ, naŋ sêkên kisa mac. Tu sake-nga kwahic dec mac bu ambu asôc yomsu ŋapu tiyham, ma gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu gêŋ naŋ mac daôm akôm tu aŋkuc yomsu-nga. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec kisa atu naŋ mac ahôc têt ŋamata-nga, naŋ ŋahu mbasi. ⁵ Aŋgô! Anötö kêŋ ndê Ŋalau Dabuŋ têt mac ma kôm gêŋ dalô daêsam yêc mac aŋôm-nga. Iŋ kôm gêŋ dau tu mac aŋkuc yomsu-nga, me tu mac akên whiŋ yom pi Kilisi, naŋ mac aŋgô su-nga?

⁶ Gauc nem Abraham. Iŋ kêŋ whiŋ Anötö, ma tu dinaŋ-nga Anötö gêlic iŋ bu ŋgac gitêŋ. ⁷ Bocdinaŋ aŋyalê bu lau hoŋ naŋ sêŋkuc lên sêkên whiŋ-nga, naŋ Anötö gêlic ŋac sêtôm Abraham ndê lau wakuc. ⁸ Yom naŋ sêto yêc, naŋ tôc asê gwanan bu Anötö oc lic lau naŋ lau Israel dom, naŋ bu lau gitêŋ, tu ŋac si sêkên

whiŋ-ŋga. Anötö sôm ŋawaê ŋayham dau asê têtŋ Abraham gwananŋ su bocdec bu:

Lau nom-ŋga hoŋ oc sêtap aneŋ mbec ŋamwasiŋ sa yêc am. *[Gen 12:3]*

⁹ Abraham kêŋ whiŋ, dec tap Anötö ndê mbec ŋamwasiŋ sa. Ma bocdinaŋ lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ, naŋ oc sêtap mbec dau ŋamwasiŋ sa sêwhiŋ Abraham. ¹⁰ Magoc lau hoŋ naŋ gauc gêm bu ŋac oc sêti lau gitêŋ tu sêŋkuc yomsu-ŋga, naŋ oc sêtap Anötö ndê tac ŋandê sa, tôm yom daŋ naŋ sêto yêc, naŋ sôm bocdec bu:

Asa naŋ kêkuc yomsu hoŋ naŋ sêto sip buku yomsu-ŋga, naŋ ŋapep ma timala dom, naŋ oc tap Anötö ndê tac ŋandê sa. *[Diut 27:26]*

¹¹ Ma yom daŋ tiyham sêto yêc bocdec bu: Lau gitêŋ oc sêndöc tali tu ŋac si sêkêŋ whiŋ-ŋga. *[Hab 2:4]*

Yom dau têt asê tiawê bu ŋamalac daŋ oc ti ŋamalac gitêŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga tu iŋ kêkuc yomsu-ŋga dom. ¹² Lêŋ yomsu-ŋga sôm bu ŋamalac naŋ tôm bu sa ndê lêŋ êŋkuc yomsu hoŋ ŋapep eŋ, naŋ oc ndöc tali. Magoc lêŋ yomsu-ŋga dinaŋ so lêŋ dakêŋ whiŋ-ŋga. ¹³ Asa naŋ takwê lêŋ yomsu-ŋga bu nem iŋ sa, naŋ gic waê bu tap Anötö ndê atac ŋandê sa. Magoc Kilisi kêgaho yac su yêc lêŋ datap atac ŋandê dinaŋ sa-ŋga. Iŋ dau hôc Anötö ndê atac ŋandê tu yac-ŋga, tôm yom naŋ sêto pi lau sac, naŋ yêc bocdec bu:

Lau hoŋ naŋ sêkêŋ ŋac sêŋgalêŋ a, naŋ dalic
 ŋac gitôm lau naŋ sêtap Anötö ndê tac
 ŋandê sa. *[Diut 21:23]*

¹⁴ Yisu Kilisi hôc ŋandê dinaŋ tu bu lau naŋ
 lau Israel dom, naŋ dec oc sêtap Abraham ndê
 mbec ŋamwasiŋ sa sêwhiŋ lau Israel-ŋga. Ma
 yac hoŋ oc dakôc ŋalau Dabuŋ, naŋ Anötö gic
 bata su, naŋ sa tu yac neŋ dakêŋ whiŋ Yisu-
 ŋga.

Pwac yomsu-ŋga, ma pwac mwasiŋ-ŋga

¹⁵ O asidôwai, wanem dôhôn pi ŋamalac si
 lêŋ bu wawhê gêŋ dau sa. Pwac naŋ ŋamalac
 lu sêmatiŋ tidôn su, naŋ oc tôm dom bu ŋgac
 daŋ ndic têku, me seŋ su. Ma Anötö ndê pwac
 bocdinaŋ. ¹⁶ Iŋ gic bata yom têŋ Abraham
 ma sôm bocdec bu, “Aö oc wanem mbec am ti
 nem wakuc.” Yom naŋ iŋ sôm pi Abraham ndê
 wakuc, naŋ hêganônŋ lau daêsam dom, magoc
 hêganônŋ Abraham ndê ŋgac wakuc tigeŋ, naŋ
 Kilisi dau. ¹⁷ Aö wasôm têŋ mac bu Anötö
 gic bata yom dau têŋ Abraham muŋ su, ma
 tiŋambu yala 430 giŋga su, dec iŋ kêŋ ndê
 yomsu têŋ lau Israel-ŋga. Magoc yomsu dau
 seŋ pwac mwasiŋ-ŋga naŋ Anötö kêmatiŋ whiŋ
 Abraham, naŋ su dom. ¹⁸ Lau bu sêtap Anötö
 ndê mwasiŋ sa tu sêŋkuc yomsu-ŋga, naŋ dec
 lêŋ dau kêkuc yom naŋ Anötö gic bata têŋ
 Abraham, naŋ dom. Magoc bocdinaŋ dom. Bu
 Anötö gic bata yom têŋ Abraham ma sôm bu
 êmwasiŋ iŋ ŋambwa.

¹⁹ Bocdinaŋ Anötö kêŋ yomsu ŋahu bocke?
 Iŋ kêŋ tu bu tôc ŋamalac si sac asê-ŋga, bu

lhac e Abraham ndê wakuc nañ Anötö gic bata yom pi iñ, nañ hoc asê. Ma gêñ dañ tiyham. Añela sêkôc Anötö ndê yomsu ma sêkêñ têtñ ñgac ñalhu-ñga dañ, nañ Moses. ²⁰ ñgac ñalhu-ñga dau kôm gweleñ mbo Anötö ma lau Israel-ñga ñalhu ma kôc yomsu. Magoc pwac mwasiñ-ñga nañ Anötö kêmatiñ whiñ Abraham, nañ iñ dau kêtñ solop têtñ iñ, ma ñgac ñalhu-ñga mbasi.

Yomsu oc tôc yac neñ sac asê, ma wê yac datêñ Kilisi dandi

²¹ Bocdinañ wandac mac bocdec bu, yomsu señ mwasiñ nañ Anötö gic bata tidôn bu kêtñ têtñ Abraham nañ su, me? Wasôm têtñ mac bu mba andô. Yac bu datôm bu datap señ dandöc tañli-ñga sa yêc yomsu, dec yomsu dau oc ti yac neñ señ dati lau gitêñ-ñga. ²² Magoc oc tôm dom. Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ whê sa bu lau nom-ñga hoñ sêndöc gapocwalô sac-ñga. Ñalêñ dinañ mwasiñ nañ Anötö gic bata, nañ hêganônñ lêtñ dakêñ whiñ-ñga, ma datap mwasiñ dau sa tu dakêñ whiñ Yisu Kilisi-ñga.

²³ Muñ-ñga, lêtñ dakêñ whiñ-ñga dinañ meñ sa tiawê su dom. Têtñ têtñ dinañ yac dambo datôm lau gapocwalô-ñga nañ yomsu sô yac dôñ, bu dambo bocdinañ e Anötö tôc lêtñ dakêñ whiñ-ñga asê tiawê. ²⁴ Anötö kêtñ yomsu bu nem gôliñ yac ma tôc yac neñ sac asê, goc wê yac datêñ Kilisi dandi, bu datap lêtñ dati lau gitêñ-ñga sa tu yac neñ dakêñ whiñ iñ-ñga.

²⁵ Ma kwahic dec lêñ dakêñ whiñ-nga meñ sa su, dec dambo yomsu ñapu tiyham dom.

Dati Anötö atuwêi ti ñgac

²⁶ Mac hoñ ati Anötö ndê balêkoc tu mac nem akêñ whiñ Yisu Kilisi-nga. ²⁷ Bu mac hoñ nañ aliñ busangu, nañ gêñ dau piñ mac dôñ am damiñ Kilisi, tòm mac asôc iñ ti nem ñakwê. ²⁸ Ma Anötö kôc mac sa kêkuc mac nem ñahu nom-nga dom. Mba. Mac bu lau Israel-nga, me lau apa, lau akiñ ñambwa me lau nañ dau sêmbo si gêñ, lauwê me laungac, tigeñ añyalê bu Anötö kôc yac hoñ sa tu yac neñ dakêñ whiñ Yisu Kilisi-nga, nañ piñ yac hoñ dôñ dapitigeñ. ²⁹ Ma mac lau asa nañ ati Kilisi ndê, nañ ati Abraham ndê lau wakuc bocdinañ, ma awêkaiñ mwasiñ nañ Anötö gic bata têt Abraham.

4

¹ Aö wawhê gêñ dau sa têt mac bocdec bu. Balê nañ damba gic bata bu kêt ndê wapa lêtsem têt iñ, nañ oc wêkaiñ gêñ dau yomandô. Magoc damba bu mbac ndu têt ndoc iñ mbo balê, dec iñ oc kôc wapa dau sep dom, ma iñ oc mbo gitôm damba ndê ñgac akiñ ñambwa dañ. ² Ma lau ñatô oc sêyob iñ ti ndê wapa lêtsem e iñ ndê yala gitôm nañ damba sôm tidôñ gwanañ su. ³ Ma yac bocdinañ. Muñ-nga yac dakêñ whiñ su dom, nañ dambo datôm balêkoc sauñ, ma datôm lau akiñ ñambwa nañ dambo yomsu ti ñagôliñ nom-nga ñapu. ⁴ Magoc têt ndoc nañ Anötö

sôm gwanaj su, naj meñ sa, goc iñ kêñ ndê Atungac meñ mbo nom. Iñ dinda kôc iñ ti ñamalac nom-nga naj mbo yomsu ñapu, ⁵ bu êñgapwêc yac lau naj dambo yomsu ñapu, naj su, ma yac dati Anötö ndê balêkoc. ⁶ Ma Anötö kêñ ndê Atu ndê Ñalau sip yac hoñ neñ ñalôm, dec tôc asê bu mac lau gameñ apa-nga ati Anötö ndê balêkoc awhiñ yac lau Israel-nga. Ma Ñalau dau gêm yac sa dec data Anötö ti atac pa su, ma dasam iñ bu, “Damañ, Damañ.” ⁷ Bocdinañ kwahic dec yac lau akiñ tiyham dom, magoc yac Anötö ndê balêkoc solop. Ma yac dati Anötö ndê balêkoc, dec dawêkaiñ gêñ lêñsêm naj gic waê iñ ndê balêkoc.

Pol ñalôm ñawapac tu lau Galesia-nga

⁸ Muñ-nga mac am gauc Anötö, ma am akiñ gêñ nom-nga ñambwa naj Anötö ñandô dom. ⁹ Magoc kwahic dec mac añyalê Anötö, ma gêñ atu dañ whiñ bocdec bu, Anötö dau kêyalê mac su. Ma bocke dec mac bu akac daôm kwi, ma ambu andi asôc yomsu ñapu, dec ambo atôm lau akiñ tiyham? Bu yomsu hoñ, naj ñagôliñ nom-nga ñambwa naj ña-ñaclai ti ñandô mbasi. ¹⁰ Tu sake-nga mac bu añkuc ñagôliñ ñambwa naj hêganôñ bêc ti ayô, ma yala ti têm ñatô? ¹¹ Aô gatôc dauñ tu mac-nga bu mboe gweleñ naj aô gakôm têtñ mac, naj oc ñandô mbasi. ¹² O asidôwai. Muñ-nga mac lau apa ambo yomsu ñapu dom, ma aô gahu lêñ yomsu-nga siñ tu bu wambo watôm mac. Magoc kwahic dec lau ñatô sêñsau mac, dec mac ambo atôm lau akiñ tiyham tu yomsu-nga.

Bocdinaŋ dec wateŋ mac bu ahu lêŋ dinaŋ siŋ ma ambo atôm aö. Ma alic aö ŋayham tôm muŋ-ŋga naŋ aö gambo gawhiŋ mac, naŋ mac akôm aö sac dom. ¹³ Têŋ têm dinaŋ gêmbac kôm aö, dec gambo teŋ gawhiŋ mac, ma gahoc ŋawaê ŋayham asê têŋ mac. Mac aŋyalê gêŋ dau su. ¹⁴ Aneŋ gêmbac dau kêŋ ŋawapac têŋ mac bu ayob aö, magoc mac apu aö me alic aö sac dom. Mba. Mac akôc aö sa gitôm Anötö ndê aŋela daŋ, me tôm mac akôc Yisu Kilisi dau sa. ¹⁵ Têŋ ndoc dinaŋ mac atac whiŋ bu anem aö sa êŋlêc, e tôm mac bu akip nem tanôm ŋakôp sa ma akêŋ têŋ aö. Yomandô. Magoc kwahic dec mac nem atac ŋayham tu aö-ŋga giŋga su. ¹⁶ Bocke? Tu aö gasôm yom ŋandô asê têŋ mac-ŋga, dec kwahic mac alic aö tôm nem ŋacyo, a?

¹⁷ Ŋac lau tasaŋ dinaŋ sêkôm ŋaŋga bu sêkac mac kwi asôc yomsu ŋapu tiyham. Magoc sêkôm tu mac atap ŋandô ŋayham daŋ sa-ŋga dom. Ŋac atac whiŋ bu mac ahu aö siŋ ma akêŋ daôm sambuc tu aŋkuc ŋac-ŋga. ¹⁸ Iŋ lêŋ ŋayham bu mac akêŋ daôm sambuc tu bu akôm gêŋ naŋ ŋahu ŋayham yêc. Ma aö bu wambo wawhiŋ mac, me aö bu wambo dom, magoc akôm bocdinaŋ ŋapaŋ.

¹⁹ O aneŋ balêkoc awhê ma ŋgac. Kwahic dec aö kasahê ŋandê atu tiyham tu mac-ŋga, gitôm awhê naŋ balêkoc tuŋ iŋ. Ŋahu bu aö tac whiŋ ndu andô bu Kilisi ndê yom tidôŋ yêc mac nem ŋalôm, e andi atôm iŋ dau. ²⁰ Aö neŋ ŋalôm ŋawapac atu tu mac-ŋga, ma seŋ daŋ

bu hôc pi aö, dec aö atac whiḡ kêlêc bu wambo wawhiḡ mac, ma wasôm yom ḡayham-ḡayham têtḡ mac, ô yom ḡaḡga naḡ kwahic dec gato têtḡ mac.

Sara lu Haga sêti ḡadôhôn

²¹ Mac lau naḡ atac whiḡ bu ambo yomsu ḡapu, aö bu wandac mac bocdec bu. Mac aḡyalê seḡ naḡ yomsu bu wê mac atêtḡ andi, me mba? ²² Gauc nem yom naḡ sêto yêc pi balêkoc ḡgac lu naḡ Abraham kwê asê. Balê daḡ dinda Haga iḡ awhê akiḡ ḡambwa, ma balê daḡ dinda Sara iḡ awhê akiḡ dom, iḡ Abraham nawhê solop. ²³ Haga kôc balêkoc kêkuc ḡamalac nom-ḡga si lêtḡ ḡambwa. Magoc Sara kôc balêkoc kêkuc yom naḡ Anötö gic bata têtḡ Abraham. ²⁴⁻²⁵ Gêḡ dau iḡ gitôm yom gôliḡ daḡ, bu awhê lu dinaḡ sêti pwac lu ḡadôhôn. Haga ti dôhôn pwac akwa yomsu-ḡga naḡ Anötö kêmatiḡ yêc Lôc †Sainai yêc gameḡ Arabia-ḡga. Ma balêkoc pwac dinaḡ-ḡga sêti lau akiḡ ḡambwa tôm Haga. Ma Haga ti dôhôn malac Jerusalem têtḡ dindec-ḡga, bu malac dau ti ndê lau sêmbo sêtôm lau akiḡ ḡambwa bocdinaḡ. ²⁶ Magoc Sara ti dôhôn malac Jerusalem wakuc naḡ yêc undambê, ma iḡ gitôm yac neḡ dinaḡ ḡandô naḡ awhê akiḡ ḡambwa dom. ²⁷ Bu sêto yom daḡ yêc bocdec bu:

Am awhê gapoc naḡ kôc balêkoc dom, atac ḡayham sa. Am naḡ kêsahê balêkoc tuḡ am dom, naḡ mbwêc ti atac ḡayham. Bu kwahic dec am mbo gitôm awhê naḡ

balêkoc mba, magoc tiṅambu am oc tap
nem balêkoc sa hôc gêlêc awhê naṅ gêm
ṅgac sa, naṅ su.* *[Ais 54:1]*

²⁸ Aneṅ asidôwai. Tu Kilisi-ṅga dec mac
ati balêkoc pwac mwasiṅ-ṅga gitôm Aisak,
balêkoc naṅ hôc asê kêkuc yom naṅ Anötö
gic bata têtṅ Abraham. ²⁹ Muṅ-ṅga Ismael,
balêkoc naṅ hôc asê kêkuc ṅamalac si lêtṅ, naṅ
kêtṅ kisa Aisak, naṅ hôc asê ṅa ṅalau Dabuṅ
ndê ṅaclai. Ma kwahic dec mac aṅsahê kisa
ṅalêtṅ kaiṅ tigeṅ yêc lau naṅ sêsap lêtṅ yomsu-
ṅga dôṅ. ³⁰ Magoc gauc nem yom naṅ sêto yêc
bocdec bu:

Kêtṅ awhê akiṅ lu iṅ atuṅgac sêlhö sêndi, bu
awhê akiṅ ndê balê dau oc wêkaiṅ wapa
lêṅsêm ṅatô whiṅ ṅadauwê ndê atuṅgac
dom. *[Gen 21:10]*

³¹ Bocdinaṅ asidôwai, akôc gauc ṅaṅga
bocdec bu. Yac awhê akiṅ Haga ndê balêkoc
dom, magoc yac ṅadauwê Sara ndê balêkoc
solop.

---

* **4:27** Aisaya to yom dau pi malac Jerusalem têtṅ ndoc ṅacyo
sêṅgaho lau Israel-ṅga su ma sêkôc ṅac sa si sêndöc gameṅ
Babilon-ṅga gitôm lau gapocwalô-ṅga. Aisaya gêlic bu malac
dau tigasañ, dec gêm dôhôn pi awhê gapoc. Pol kôc Aisaya
ndê yom ma to sip iṅ ndê bapia têtṅ lau Galesia-ṅga bu whê
yom naṅ iṅ to pi malac Jerusalem lu, naṅ sa. Yom pi awhê
naṅ gêm ṅgac sa su, naṅ hêganônṅ lau Israel-ṅga ma malac
Jerusalem akwa. Ma yom pi awhê gapoc naṅ oc tap balêkoc
daêsam sa, naṅ hêganônṅ lau sêkêṅ whiṅ Yisu-ṅga naṅ oc
sêndöc malac Jerusalem wakuc.

5

Dasap lênh dakêñ whiñ-nga dôn, bu Kilisi kêgapwêc yac su yêc lênh yomsu-nga

¹ Kilisi kêgapwêc yac su dec dambo datôm lau akiñ ñambwa tiyham dom. Bocdinañ alhac ñaŋga, ma ayob daôm bu wapac lênh yomsu-nga êngwiniñ mac e ati lau akiñ tiyham dom.

² Aô Pol wasôm tênh mac bu asa nañ gauc gêm bu ti ñgac gitêñ tu iñ kêkuc yomsu sêsê laungac ñamlic ñatô su-nga, nañ Kilisi gitôm dom bu oc nem iñ sa. ³ Aô wasôm tiyham tênh mac, bu asa nañ sôc yomsu tigenñ dinañ ñapu, nañ êñkuc yomsu hoñ bocdinañ ndic ñawaê.

⁴ Mac lau nañ gauc gêm bu ati lau gitêñ tu añkuc yomsu-nga, nañ akac daôm su yêc Kilisi ma yêc Anötö ndê mwasiñ. ⁵ Ñahu bu Anötö gêlic yac tôm lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whiñ-nga. Ma Ñalau Dabuñ puc yac dôn bu dahôn ti dakêñ batañ gêñ dau ña-ñandô. ⁶ Bu yac lau nañ dati Yisu Kilisi ndê, nañ tañyalê bu lênh yomsu-nga dañ oc nem yac sa ñandô dom. Ñac bu sêsê yac ñamlic ñatô su, me sêsê yac dom, nañ dalic tôm gêñ ñambwa. Gêñ tigenñ yac dalic bu gêñ atu, nañ dakêñ whiñ Kilisi. Ma yac neñ mêtê atac whiñ neñ asidôwai-nga tôc yac neñ dakêñ whiñ asê.

⁷ Muñ-nga lê, mac asa nem lênh akêñ whiñ-nga ñapep eñ, atôm lau nañ sênti ñaŋga. Tigenñ asa kalhac mac ahuc e ahu yom ñandô siñ?

⁸ Lau nañ sêlhac mac ahuc, nañ sêmeñ akêñ Anötö nañ kêgalêm mac sa, nañ ndê dom.

⁹ Ayob daôm ñapep tênh lau kaiñ dinañ, bu yom

naŋ ɲac sêndôhôn, naŋ gitôm yist naŋ sêkêŋ sip bolom ɲalôm ma kôm gweleŋ malô-malô e gêm bolom sambuc ahuc. ¹⁰ Tu Kilisi piŋ yac hoŋ dôŋ-ɲga, dec gakêŋ whiŋ bu mac oc akôc aneŋ yom dindec sa, ma atec yom bambaliŋ hoŋ. Ma asa naŋ bu lhac mac ahuc ma êŋsôn mac nem gauc, naŋ oc tap iŋ ndê gweleŋ dau ɲagêyô sa.

¹¹ O asidôwai, lau ɲatô sêŋgôliŋ yom pi aô ma sêsôm bu aô gam mêtê ma gapuc yomsu sêsê ɲamlic ɲatô su-ɲga dôŋ. Aŋgô su naŋ. Aô bu wapuc yomsu dau dôŋ, dec tu sake-ɲga lau Israel-ɲga naŋ sêsap yomsu dôŋ, naŋ sêkêŋ kisa aô? Ma aô bu wapuc yomsu dau dôŋ, dec yom naŋ yac ahoc asê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, naŋ dec oc wakôm nditôm yom ɲambwa. Yom pi Yisu ndê mbac ndu, naŋ gitôm hoc naŋ lau Israel-ɲga daêsam sêtiŋ gahi pi-ɲga. ¹² Oc ɲayham bu lau naŋ sêŋgilí mac bu aŋkuc yomsu sêsê ɲamlic ɲatô su-ɲga, naŋ sêtim dandi ɲamlic sambuc kic-kic.

¹³ O aneŋ asidôwai. Anötö kêgalêm mac sa bu ambo atôm lau akiŋ yomsu-ɲga dom. Tigeŋ iŋ ndê galem dinaŋ kêŋ ɲasawa têŋ mac bu akôm sac tôm ɲalôm akwa kêgilí mac dom. Mba! Anem akiŋ asidôwai ti aŋkuc mêtê atac whiŋ-ɲga. ¹⁴ Bu yomsu hoŋ sôc yomsu tigeŋ ɲapu, naŋ yêc bocdec bu, “*Am atac whiŋ lau meŋpaŋ am, gitôm am atac whiŋ daôm.*” ¹⁵ Magoc mac bu alic daôm sac-sac me awê daôm kôc-kôc, dec lêŋ dinaŋ gitôm bu oc seŋ

mac su andiŋam.

Lêŋ nom-ŋga, ma Ŋalau Dabuŋ ndê lêŋ

¹⁶ Bocdinaŋ wasôm têŋ mac bu asa nem lêŋ tòm Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ mac, dec oc tòm dom bu akôm mêtê ŋalôm akwa-ŋga ŋandô sa.

¹⁷ Bu mêtê naŋ mac nem ŋalôm akwa bu êŋgili mac bu akôm, ma mêtê naŋ Ŋalau tac whiŋ bu mac akôm, naŋ sêtôm dau dom. Ŋahu bu mac nem ŋalôm akwa ma Ŋalau Dabuŋ sic siŋ têŋ dandi, tu bu sênem gôliŋ mac-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec mac atôm dom bu akôm tòm mac daôm atac whiŋ. Mac oc aŋkuc ŋalôm akwa ndê ŋagôliŋ, me Ŋalau Dabuŋ oc nem gôliŋ mac. ¹⁸ Magoc Ŋalau bu nem gôliŋ mac, dec mac ambo yomsu ŋapu tiyham dom.

¹⁹ Lau naŋ ŋalôm akwa gêm gôliŋ ŋac, naŋ si mêtê sac-sac tôc dau yêc awê. Ŋac sêkôm mêtê mockaiŋ-ŋga, mêtê ŋadômbwi, ma mêtê atac ŋagalac-ŋga. ²⁰ Ŋac sem akiŋ anötö tasaŋ, sêpec balö, sêkêŋ kisa lau, sêŋgili siŋ, tagatu gêŋ, ŋac lau atac ŋandê-ŋga, ma sêpo dau sa hôc gêlêc. Ŋac si lêŋ kôm lau sêlic dau sac-sac e sêwhê dau kôc. ²¹ Ŋac sem lêmuŋ lau ŋatô si gêŋ, ma êlê mê seŋ asam ti sênôm gêŋ êŋiŋ ŋac-ŋga, ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau bocdinaŋ. Aö wakêŋ puc mac, tòm gakêŋ puc mac su, bu lau naŋ sêsa lêŋ kaiŋ dinaŋ, naŋ oc sêwêkaiŋ si mala yêc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga dom andô.

²² Magoc lau naŋ Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac, naŋ sêsa lêŋ bocdec bu. Ŋac atac whiŋ lau, sêmbo ti atac ŋayham, ma sêsa si

lêṅ ti yom malô, sêkôc si ṅalôm dôṅ pi lêṅ agwa-agwa hoṅ, ṅac tawalô lau, sêkôm mêtê ṅayham eṅ, ma gwelêṅ bocke naṅ sêsôm bu sêkôm, naṅ sêkôm ṅandô sa. ²³ Ṽac sêtoc dau sa dom, ma sêtimêtê dau ṅapep. Mêtê kaiṅ dinaṅ so yomsu daṅ dom. ²⁴ Ma yac lau naṅ dati Yisu Kilisi ndê, naṅ dahu mêtê atac ṅagalac-ṅga ti mêtê sac hoṅ naṅ meṅ akêṅ ṅalôm akwa, naṅ siṅ, tôm yac tac ṅalôm akwa ndu pi a gicso dau gi. ²⁵ Yac oc dandöc taṅli tu Ṽalau Dabuṅ ndê gwelêṅ-ṅga, dec dakêṅ Ṽalau ti gôliṅ yac neṅ lêṅ hoṅ. ²⁶ Datoc daṅ sa dom, ma danem lêmuṅ asidôwai ti dali ṅac ṅalôm sa dom.

6

Lêṅ ṅayham ṅatô

¹ O asidôwai, mac bu aṅyalê bu mac nem daṅ kôm sac, dec mac lau naṅ Ṽalau Dabuṅ gêm gwelêṅ ṅaṅga yêc nem ṅalôm, naṅ aṅsahê bu anem iṅ sa. Akôm lêṅ malô eṅ têṅ iṅ, e iṅ nem dau kwi ma sa Pômdau ndê lêṅ tiyham. Magoc ayob daôm bu lêtôm tap mac sa whiṅ dom. ² Dahôc asidôwai si ṅawapac dawhiṅ ṅac, ma ṅalêṅ dinaṅ yac oc dakôm Kilisi ndê yomsu atac whiṅ asidôwai-ṅga ṅandô sa. ³ Bu asa naṅ toc dau sa bu iṅ ṅamalac tiwaê hôc gêlêc ndê asidôwai su, naṅ kêsau dau. Iṅ ṅamalac waêmbea. ⁴ Anem dôhôn daôm nem lêṅ pi asidôwai ṅatô si lêṅ tu bu apo daôm sa-ṅga dom. Mba. Mac tigeṅ-tigeṅ akôm gwelêṅ bocke naṅ Anötö kêṅ sip mac amam, naṅ

ņapep eņ, dec oc ti mac nem ņahu apo daôm sa-ņga. ⁵ Bu Anötö gic sam gwelen ti sakiņ tidau-tidau tēņ yac tigeņ-tigeņ bu dawêkaiņ, ma bocdinaņ dakôc sa tôm ndi, ma dakôm ņapep.

⁶ Asa naņ bu ndöc ņamalac daņ ņapu tu êndôhôn Anötö ndê yom-ņga, naņ goc êmwasiņ iņ ndê kêdôhônwaga dau ņa gēņ ņayham-ņayham ņatô ndic ņawaê.

Anötö oc kēņ ņagêyô tēņ lau êņkuc ņac si mêtê tēņtēņ

⁷ Akôc gauc ņapep pi yom dindec. Mac atôm dom bu aņsau Anötö ma asiņ gēņ daņ tēņ iņ. Mba! Bu gēņ ņandô naņ datap sa yêc yac neņ ôm, naņ kêkuc gēņ ņawhê naņ dasô muņ. ⁸ Am bu kôm mêtê êņkuc lêņ ņalôm akwa-ņga, naņ gitôm am sô gēņ ņawhê sac yêc ôm, ma am oc tap ņandô sac sa. Am oc niņam tu ņalôm akwa-ņga. Magoc am bu kôm mêtê êņkuc ņalau Dabuņ ndê atac whiņ, naņ gitôm am sô gēņ ņawhê ņayham. Ma am oc tap ņandô ņayham sa bocdec bu, ņalau dau oc kēņ am ndöc tamli ņapaņ.

⁹ Yac dakôm mêtê ņayham dasiņ su, ma lic ņakam dom. Yac bu dahu siņ dom, dec oc datap ņandô ņayham sa tôm ņandoc. ¹⁰ Tu dinaņ-ņga tēm hoņ naņ Anötö kēņ tēņ yac, naņ dakôm mêtê ņayham tēņ lau hoņ. Ma dakôm hóc gêlêc tēņ lau sêkêņ whiņ Kilisi-ņga.

Yac datiwakuc iņ gēņ atu

¹¹ Alic yom ņalhô atu-tu dindec naņ aö daun amaņ gato tēņ mac.

¹² Lau naŋ sêkac mac bu asôc yomsu sêsê ŋamlic-ŋga ŋapu, naŋ sêkôm gêŋ dau ŋahu bu sêtec bu sêtap kisa sa tu Kilisi ndê a gicso-ŋga. Ŋac atac whiŋ bu lau Israel-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Kilisi dom, naŋ sêlic ŋac ŋayham.

¹³ Bu ŋac lau dau sêsôc yomsu sêsê ŋamlic-ŋga ŋapu su, magoc ŋac sêŋkuc Anötö ndê yomsu ŋatô hoŋ dom. Ŋac sêkac mac bu aŋkuc yomsu sêsê ŋamlic-ŋga, tu bu sêtoc dau sa pi gêŋ naŋ sêkôm têŋ mac nem ŋamlic-ŋga ŋambwa.

¹⁴ Magoc aö oc watoc dauŋ sa pi gêŋ tigenŋ, naŋ gêŋ atu naŋ Pômdau Yisu Kilisi kôm têŋ ndoc iŋ mbac ndu pi a gicso dau. Bu gêŋ dau gêm aö sa bu wahu mêtê ti lêŋ nom-ŋga hoŋ siŋ, tôm aö gac pi a gicso gi. Ma ŋalêŋ dinaŋ tôm aö dauŋ gambac ndu pi a gicso dau gawhiŋ. ¹⁵ Mac lau naŋ sêsê mac nem ŋamlic ŋatô su, ma mac lau naŋ sêsê mac dom, aŋyalê bu gêŋ dau iŋ gêŋ ŋambwa. Gêŋ atu tigenŋ bocdec yêc, naŋ bu dati lau wakuc tu Yisu Kilisi-ŋga. ¹⁶ Pômdau ndê yom malô ti tawalô têŋ mac hoŋ naŋ aŋkuc ŋagôliŋ wakuc dindec. Mac atôm Anötö ndê lau Israel-ŋga wakuc.

¹⁷ Aö gatec bu ŋamalac daŋ kêŋ ŋawapac têŋ aö pi yom kaiŋ dindec tiyham. Lau sic aö ma sêkêŋ gôc daêsam têŋ aö tu kakuc Yisu-ŋga, naŋ whê aö sa bu iŋ ndê ŋgac akiŋ.

¹⁸ O aneŋ asidôwai. Mwasiŋ akêŋ yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi puc mac gatôm dôŋ. Yomandô.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048